

Recensie: Macho ★★★★1/2****1/2

Zaal Horta Antwerpen
donderdag 5 december 2019

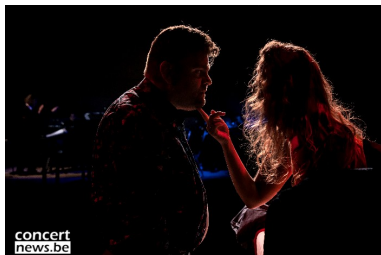

foto © Deep Bridge | Steven Hendrix

Recensie:

In de allereerste Vlaamse opera buffa van componist Robert Groslot met een libretto van Ralph Broos en Thomas Janssens krijgt de vrouw het stevig te verduren: 'No wife. You finally got wise!' Als een mannelijk tegenantwoord op de golf van feminisme voelt deze opera die het genre zelf in zijn (onder)hemd zet dan ook aan. Het koppel Kitty cat (sopraan Hannah Moss) en Klaus the mouse (bariton Stefaan Degand) is niet meer omdat zij van zijn huis een 'feministisch hoofdkwartier' gemaakt heeft volgens zijn beste vriend. Of hij de echtscheidingspapieren heeft getekend na tien jaar bedrog en misleiding? 'Het is te zeggen â€' krijgt Klaus' beste vriend te horen die plots met een surprise party afkomt om Klaus' herwonnen vrijheid te vieren.

In Bar Macho stelt hij een vrouw aan hem voor. Die blijkt Kitty te heten. En hoewel ze nogal los omgaat met relaties, lijkt Klaus voor haar de ware. Viagra heeft ie in het begin dan nog wel nodig (plus wat getik tegen de penis in de onderbroek om er wat leven in te krijgen n.v.d.r.), maar na verloop van tijd hoeft dat niet meer.Â Een beest in bed is ie, of althans dat wordt gesuggereerd wanneer hij al meteen door Kitty's bed gaat. Het ding is kennelijk niet het gewicht van twee personen gewend.

Macho is een straight forward, no nonsense voorstelling die al van bij de start, met de ouverture heerlijk pittig klinkt in de pizzicato-stijl waarin het werk geschreven werd. De trombone, bespeeld door niemand minder dan Carlo Mertens, legt al meteen enkele accenten. Trompet en vervolgens dwarsfluit klinken bij dit achtkoppige orkest door. Lijkt de partituur aanvankelijk even te refereren naar Bernsteins stijl uit West Side Story, dan horen we ook nog echo's naar Phantom of the Opera (naar het einde toe via Stefan Weiler op de toetsen), tikt Degand halfweg even op een oude tikmachine in zijn kantoor van het beddenbedrijf Droomland, wat een referentie lijkt naar Leroy Andersons 'The typewriter', en kan je verder uiteraard niet om The Book of Mormon heen. In het libretto duikt een mormoon (Stefan Cifoletti) op die de liefde met meerdere vrouwen komt prediken bij Klaus. Maar die bedankt vriendelijk wegens 'te duur' en 'te veel hormonen'. De surprise party in het begin van de opera zou dan weer kunnen refereren naar Sondheims Company.

Klaus maakt eigenlijk via een droom zijn ganse relatie met Kitty opnieuw mee, van hoe die ontstond tot het (open) einde. Hij heeft meer dan voldoende redenen om het niet meer te zien zitten met haar. Maar het (bijna op het agressieve af) verlangen is er nog steeds. Sterk dus dat de opera serieus eindigt, a capella met de macho, Klaus en Kitty terwijl het laatste gesproken woord, de hunkering voor Klaus is. 'Kitty?' vraagt ie waarna de black out en het applaus volgen.

Macho is nochtans een in your face voorstelling die er naar het einde toe even alle fases in sneltempo doorjaagt, fases waarin je als man kan zien dat je relatie stilaan de uitgang opzoekt. Zo is er de eerste fase dat een vrouw bijna alles van het interieur in de woonst van de man waar ze bij intrekt wil veranderen alsof er niets nog goed is. Daarna bekritiseert ze het huishouden (bijvoorbeeld de kookkunsten van manlief) waar ze zelf geen klop voor wil uitsteken, wordt een eerlijke mening of zelfs vaststelling ('neen, je bent niet vermagerd!') niet op prijs gesteld, gooit ze verder geld door ramen en deuren ('ze heeft een dressing die zo lang is als de voetgangerstunnel'), zegt ze haar job op â€' hoewel ie altijd dacht dat dit net de basis vormde voor haar emancipatie â€' omdat ze niet langer wil deelnemen aan het

kapitalistische systeem, heeft ie vervolgens geen zin meer in seks maar zij wel ('Time to ring the bells, Quasimodo!') en leven ze steeds meer naast elkaar ('Als een mens al geen boek meer mag lezen!'), vergeet ie zijn eigen huwelijksverjaardag omdat ie te veel met zijn werk bezig is, vreest zij dat hij vreemdgaat ('Laetitia is gewoon een collega!') en volgen de twee vervolgens de therapie die, al dan niet met een belletje, niets uithaalt. Het minste wat je kan zeggen is dat Macho een behoorlijk stel kloten aan zijn lijf heeft om via cynisme de liefde en de vrouw te bekritisieren. Niet dat de man er trouwens goed uitkomt, want veel verder dan in zijn ondergoed wat te zitten muffen in zijn zetel, zich te bezatten, en passief te wezen, komt ie kennelijk niet. Heer-lijk!

De vijf kwartier durende romcom opera buigt na verloop van tijd om naar een die steeds donkerder kleurt en het cynisme komt dan ook gaandeweg steeds meer naar de voorgrond. Ook de operavorm wordt overigens niet gespaard. Zo wordt de spot heerlijk gedreven met de herhaling die vaak voorkomt in deze kunstvorm, hier te horen in de barscène: 'Passies?', 'Hobbies?', 'Echo's?' En of dat nog niet genoeg is wordt er heerlijk gespot met de kleine tenor die niet goed in de markt ligt bij de vrouwen.

Zaal Horta, een feestzaal in het centrum van Antwerpen, biedt absoluut een meerwaarde als locatie. Zo wordt het publiek aan witte ronde feesttafels gezet (die dienst doen als surprise partytafel, of later bij het huwelijk van Kitty en Klaus). Het plechtstatige karakter contrasteert fel met het decor dat pal in het midden van de zaal te zien is. Het luxebed, de 'Somnus Supreme', valt naast enkele zetels, een tafel en een stoel nog het meest van al op. Maar het zijn vooral de ceremoniemeesters "allemaal in smoking - die het publiek verwelkomen en het naar hun plaats brengen, die het felst contrasteren met het hoofdpersonage Klaus dat vestimentair ook voor wit en zwart gaat, maar dan voor een zwarte onderbroek, wit marcelleke en zwarte kousen waarbij er een gat in een van de twee zit). Nog zo'n element waarbij de productie zichzelf niet erg serieus neemt? Dat luxebed wordt manueel "het is te zeggen, met een voet "naar boven gekrikt door een ceremoniemeester.

Het kleine kantje van mensen wordt bekritiseerd in 'En Andy en Randy?' "Die kwamen niet als Davy kwam.' Maar waar Macho vooral in uitblinkt is een directe en expliciete taal die we in mindere mate gewend zijn, zelfs niet binnen de opera buffa. Een korte bloemlezing: 'Niets zo erotisch als in je blootje tussen frisse lakens liggen', 'Ja, het kan wel eens stomen bij de mormonen!', 'Is er iets van betekenis buiten het bed?', 'Je bent dik met een kleine pik' en 'Mijn macho skill set is à jour' klinkt het onder andere terwijl we Degand onder andere met zijn hand tegen zijn penis in zijn onderbroek zien slaan, terwijl er qua spel nog wel wat verwijzingen naar expliciete seksstandjes te zien zijn (al dan niet om zo een bed in elkaar te zetten).

Bekt een opera buffa in het Vlaams? Grotendeels wel, al liggen niet alle zinnen even lekker in de mond. Op dat vlak valt op dat de passages in Antwerps dialect "een heerlijke scène voor Cifoletti "die weeklaagt over het lot van de kleine tenor (die naast de vrouw grijpt) zelfs beter tot hun recht komen met het kamerorkest dan de mengeling Engels, Vlaams, Italiaans, Duits bij momenten. De klank van het dialect, onder andere de klinkers, blenden wonderwel zeer goed met een orkest. Of hoe het Echt Antwaarps Theater goes classic te overwegen valt als opvolger.

< Bert Hertogs >

Credits:

Compositie en muzikale leiding Robert Groslot
Verhaal Ralph Broos
Libretto Thomas Janssens, Ralph Broos
Regie Thomas Janssens
Klaus Hans Claes
Stefaan Degand
Kitty MacKenzie
Hannah Moss
De macho types Stefan Cifoletti
Ceremoniemeester Tomas Geukens
Ceremoniemeester Babatunde Bamidele
Vormgeving Sjoerd Kortekaas
Styling Erika De Bondt, Vanessa Weverbergh
Choreografie Laurent Flament
Lichtontwerp Bart Reijns
Geluidsontwerp

Patrick LemmensBoventiteling Sofie DhaenensTechnische faciliteiten L&L stage serviceDecor en props LivoFotografie Danny WillemsGrafische vormgeving Jonah Seghers

Ensemble:

Viool Jo VercruysseContrabas Ioan BarangaFluit, piccolo Sarka TrompéKlarinet Yuko FukumaeTrompet Thomas MellaertsTrombone Carlo MertensPiano Stefan WeilerPercussie Pieter MellaertsRepetent Simon De PaepeVocal coach, repetent Aaron Wajnberg

Productieteam:

Producer Ralph BroosPartners Koen Hendrickx, Ken LambrechtsProductie coordinator Erika De BondtFinancieel controleur Karolien Van den BosscheMarketing HeadlimePers & communicatie House of Entertainment